

Títol original_ La vida abismal

Director_ Ventura Pons

País_ Catalunya

Gènere_ Melodrama tafur

Intèrprets_ Óscar Jaenada, José Sospedra,

Antonio Valero, Juli Mira, Pepa López

Guió_ Ventura Pons a partir de la novel·la

La vida en l'abisme, de Ferran Torrent

Fotografia_ Mario Montero

Duració_ 90 minuts

Data d'estrena_ 26-01-2007

Text: Eulàlia Iglesias

Crítiques

La vida abismal

Una aposta poc arriscada

Amb una puntualitat sorprenent, Ventura Pons arriba amb el seu film collita del 2007. Tot just fa un any, i a propòsit de la seva anterior pel·lícula *Animals ferits*, comentàvem aquesta insòlita normalització que ha aconseguit el cineasta barceloní dins d'una indústria cinematogràfica, la d'aquest país, on la irregularitat de producció és la constant. I també feiem referència a la pauta seguida per Pons en els seus darrers films, tots adaptacions prou (probablement massa) fidels d'obres literàries catalanes contemporànies i força populars.

La vida abismal no ens permet introduir gaires variants en allò escrit en el primer número d'aquesta revista. Pons torna a construir el seu film sobre una novel·la, en aquest cas *La vida en l'abisme*, de Ferran Torrent, obra de trets autobiogràfics on el valencià desenvolupa la relació entre un jove (se suposa que ell mateix) amb ànsies de trencar amb els convencionalismes en els quals ha estat educat i el carismàtic tafur en qui intenta emmillorar-se, El Xino, tot plegat en la València del franquisme tardà.

Una de les poques constants que Pons trenca amb aquest film és precisament la del context geogràfic i històric. Animal urbà i contemporani, el director es trasllada aquí a l'Horta valenciana dels anys setanta, cosa que ha representat un repte nou: l'ambientació versemblant en un moment prou allunyat perquè ja tingui un regust de passat i prou pròxim perquè molta gent encara el tingui ben fresc a la memòria. La veritat és que aquesta etapa s'ha convertit en escenari recurrent en un grapat de films i telesèries dels darrers anys (un dels pocs mèrits de la pel·lícula *Salvador* era l'acurada translació als anys setanta) i Pons se'n surt prou bé en els plans detall, és a dir, en la reproducció fidel d'objectes, materials, colors, teixits i resta d'elements configuradors de la "memorabilia" d'una època (per subratllar-ho, els crèdits finals són tot un reguitzell de 'natures mortes' a millor glòria del responsable de la direcció d'art). Tanmateix, no

reïx tant en els plans generals, tant si parlem en sentit literal (amb aquells enquadraments forçats per evitar que entri en camp algun element delator del pas del temps o en la matussera forma de situar-nos a València capital, amb el recurs més que gastat de col·locar una postal identificable de la ciutat, sigui el Mercat Central o les Torres dels Serrans), com volent donar a entendre una idea més metafòrica de (no) saber transmetre l'alè general d'uns temps.

Pons es trobava amb una altra complicació a l'hora d'afrontar el pas del text literari a la pantalla. A la novel·la de Torrent, el joc és context i protagonista, els diàlegs són curulls de vocabulari tafur i no falten totes les descripcions necessàries dels jocs de cartes més populars. De fet, la carrera cap a l'abisme del protagonista es produeix de partida en partida, en un pols contra l'atzar on no hi ha límits a l'hora d'apostar. A la pel·lícula s'intenta facilitar al màxim la descripció de les timbes, en una solució funcional que vol desbrossar de tecnicismes innecessaris a la pantalla el desenvolupament de l'argument. Tanmateix, un cop més Pons cau en el simplisme de la mera posada en escena per descriure sensacions. D'acord que no ens cal conèixer a fons els detalls del funcionament de les timbes per copsar la fascinació d'El Xino pel joc, però tampoc n'hi ha prou a enfilar una sèrie d'escenes de partides rodades totes amb un ús literalment vertiginós de la càmera per intentar transmetre'ns l'atracció per l'abisme. De tant repetir el recurs, les seqüències de joc perden interès i no poden funcionar com a progressius clímax que fan avançar la pel·lícula. Monòtona i plana, *La vida abismal* no serà el film que ens doni esperances en Ventura Pons. Més ben parat en surt el protagonista, Óscar Jaenada, meritori en la pell d'un Xino amb el carisme i l'atractiu necessari per embadalir el jove Torrent (interpretat pel debutant José Sospedra, actor encara un pèl verd, fet que en el fons no desentona amb el personatge).